

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI EKOLOGIYA, ATROF-MUHITNI
MUHOFAZA QILISH VA IQLIM O'ZGARISHI VAZIRLIGI
DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI MARKAZI
TOSHKENT SHAHAR FILIALI**

Manzil: 100043, Toshkent shahri, Chilonzor tumani Bunyodkor ko'chasi, 7-uy,
Tel: 71-277-83-01

**DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI
XULOSASI**

TARTIB RAQAM 01-02/14-183

HUJJAT TURI Ifloslantiruvchi moddalarning atmosferaga chiqariladigan yo'l qo'yiladigan cheklangan tashlanmalarining ekologik normativlari loyihasi

Davlat ekologik ekspertizasi buyurtmachisi ARCA GROUP MCHJga berildi.
STIR: 306812314

Davlat ekologik ekspertizasi obyekti: Toshkent shahri M.Ulugbek tumanida joylashgan.

Loyihalarini ishlab chiquvchi nomi: "ECO NEST UNO" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT
STIR:309338537

Davlat ekologik ekspertizasi mas'ul eksperti: ABDUSALOMOV XONDAMIR VOXID-O'G'LI

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi 541-son qarori bilan tasdiqlangan 1-ilovaga muvofiq, ushbu davlat ekologik ekspertizasi obyekti **atrof-muhitga ta'sir ko'rsatishning III toifa toifasining 47-bandiga mansub.**

O'tkazilgan davlat ekologik ekspertizasi natijasi: **Ijobiy xulosa**
Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi:

Berilgan sana: 01.03.2024

Amal qilish muddati: 01.03.2029

Ekologik ekspertiza obyekting ekologik talablarga muvofiqligi, joylashuv nuqtalari koordinatalari, atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari, bajarilishi shart bo'lgan talablar va boshqalar to'g'risida ilovada keltirilgan O'zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligining Davlat ekologik ekspertiza markazi va filiallarining ekspert xulosasi ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasining ajralmas qismi hamda unda belgilangan talablar bajarilishi shart hisoblanadi.

Izoh: Buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida nazarda tutilgan ekologik talablarga rioya etilmaganda, davlat ekologik ekspertizasi xulosasi qonunchilikda belgilangan tartibda bekor qilinadi.

Direktor
Sh.Muminov

Davlat ekologik
ekspertizasi xulosasiga
ilova

Davlat ekologik ekspertizasi natijalari bo'yicha Ekspert xulosasi

Obyekt bo'yicha:	Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani, Sayram 7-tor ko'chasi 50-uyda ijarada joylashgan "ARCA GROUP" mas'uliyati cheklangan jamiyati korxonasi tomonidan kassa apparatlarini yig'ish faoliyatida "Ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo'l qo'yiladigan cheklangan ekologik normativlari" loyihasi
Buyurtmachi:	ARCA GROUP MCHJ
STIR	306812314
Toifa:	III toifa
Loyihachi tashkilot:	"ECO NEST UNO" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT
Ekspert:	ABDUSALOMOV XONDAMIR VOXID-O'G'LI

"Davlat ekologik ekspertizasi markazi" davlat muassasasi Toshkent shahar filialiga, Toshkent shahri, Mirzo Ulug'bek tumani, Sayram 7-tor ko'chasi 50-uyda fuqaro Umarova Dilrabo Tursunpulatovna hududida ijarada joylashgan "ARCA GROUP" mas'uliyati cheklangan jamiyati korxonasi tomonidan kassa apparatlarini yig'ish faoliyatida "Ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo'l qo'yiladigan cheklangan ekologik normativlari" loyihasi ko'rib chiqish uchun taqdim etildi.

Taqdim etilgan materiallarni ko'rib chiqib, "Davlat ekologik ekspertizasi markazi" davlat muassasasi Toshkent shahar filiali quyidagilarni ta'kidlaydi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014 yil 21 yanvardagi 14-sonli "Ekologik normativlar loyihalarini ishlab chiqish va kelishish tartibi to'g'risidagi" qaroriga asosan "ARCA GROUP" MChJ uchun ishlab chiqilgan "Atmosfera havosiga

cheklangan miqdorda ifloslantiruvchi moddalar chiqarish xatlovi o'tkazish" hujjatlari Toshkent shahar ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmasi tomonidan tasdiqlangan.

Ilgari "ARCA GROUP" MCHJ korxonasi tomonidan kassa apparatlarini yig'ish faoliyatini tashkil etish uchun "Atrof-muhitga ta'siri to'g'risidagi bayonot" (AMTTB) loyihasiga 2020 yil 13 noyabr sanasida 04-1179 sonli Davlat ekologik ekspertizasi ijobiy xulosasi va "Ekologik oqibatlar to'g'risidagi bayonot" (EOTB) loyihasiga 2021 yil 26 fevral sanasida 04-315 sonli Davlat ekologik ekspertizasi ijobiy xulosalari olingan. "Ekologik oqibatlar to'g'risidagi bayonot" (EOTB) loyihasining muddati o'tganligi sababli "Ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo'l qo'yiladigan cheklangan ekologik normativlari" loyihasi ishlab chiqilmoqda

"ARCA GROUP" MChJning ishlab chiqarish maydonchasi ijara shartnomasi asosida fuqaro Umarova Dilrabo Tursunpulatovnaga tegishli bo'lgan mavjud noturar-joy binosida tashkil etilgan. Ijaraga olingan hududning umumiy maydoni – 326,0 m² bo'lib, ushbu hududda, ishlab chiqarish maydonchasi – 300,0 m², hamda ofis xonasi – 26,0 m²ni egallagan.

Loyihada obyektning joylashishining geografik koordinatalari quyidagicha:

- 41°19'59.86" shimoliy kenglik va 69°19'4.33" sharqiy uzunlikda joylashgan.

Obyektning umumiy ijara maydoni 326,0 m²ni tashkil etib, atrofi shimol tomondan – "UZSAVDOUSKUNALARI" MCHJ hududi, sharq tomondan – "Gofroplast" korxonasi hududi, g'arb va janub tomonlardan – ishlab chiqarish sanoat korxonalari bilan chegaralangan.

Eng yaqin turar-joy binolari obyekt chegarasidan 175,0 metr masofada sharq tomonda joylashgan.

Umumiy ishchilar soni – 20 kishini tashkil etib, ulardan muxandis texnik xodimlar – 2 kishi, ishchi xodimlar 18 kishini tashkil qiladi. Ish tartibi kuniga 8 soat, yiliga 312 kun faoliyat yuritiladi.

"ARCA GROUP" MChJning asosiy ish faoliyati kassa apparatlarini yig'ishga qaratilgan bo'lib, obyektning loyihaviy nominal quvvati o'rta xisobda yiliga - 60 000 dona/yil tayyor mahsulotni tashkil etadi. Mo'ljallangan ishlab chiqarish hajmini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan asosiy xom-ashyo materiallarining yillik sarfi: display - 65 000 dona/yil; materinskaya plata - 65 000 dona/yilni tashkil kiladi. Kassa apparatlarini yig'ish uchun qo'llaniladigan qismlar Xitoy davlatidan sotib olinadi.

Korxona o'z faoliyatini amalga oshirishi uchun quyidagi bo'linmalardan iborat: ishlab chiqarish maydonchasi; omborxona; ofis; sanitar-maishiy xonalar tashkil etilgan.

Kassa apparatlarini yig'ish texnologik jarayoni tarkibiy qism detallarini bir-biriga payvandlash uskunasi (3 dona) yordamida payvandlash orqali amalga oshiriladi.

Ishlab chiqarish (yig'ish) ehtiyojlari uchun quyidagi uskunalar o'rnatiladi:

- payvandlash uskunalari (паяльник) – 3 dona;

- quritgich (фен) – 3 dona;
- asboblari to'plami – 2 dona;
- kompyuter – 3 dona;
- printer – 1 dona o'tnatilgan.

Ishlab chiqarish binosi shahar muxandislik-texnik ta'minoti tarmoqlariga (ichimlik suvi ta'minoti, kanalizatsiya, elektr energiya) ulangan. Kuz-qish mavsumida obyekt binolarini isitish ko'zda tutilmagan. Korxonani issiq suv bilan ta'minlash "Ariston" rusumli elektr suv isitish moslamasi yordamida amalga oshiriladi.

Loyihaga binoan, obyektning atmosfera havosini ifloslantiruvchi manbaalar soni 1 ta bo'lib, ulardan 1-tashkillashtirilmagan (payvandlash uskunolari) bo'lib atmosferaga yiliga – 0,0375 tonna 2 turdagi ifloslantiruvchi tashlamalar chiqariladi, shu jumladan: qo'rg'oshin (xavflilik darajasi I-sinf) – 0,005 tn/yil (60,0%) va qalay oksidi (xavflilik darajasi III-sinf) – 0,015 tn/yil (40,0%) miqdorda tashlanishi kuzatiladi.

Atmosfera havosida ifloslantiruvchi moddalarning eng yuqori yuza konsentratsiyasining xisob-kitobi, tashlamalarning belgilangan kvotadan oshib ketishi aniqlanmadi, kam miqdorda va doimiy cheklangan konsentratsiyasi (PDK) 0,1 dan kam. Ifloslantiruvchi emissiyalarning maksimal ruxsat etilgan me'yori korxona hududidan tashkarida hosil bo'lgan eng yuqori konsentratsiya belgilangan kvotalardan oshmagan darajada, ya'ni yiliga 0,0375 tonna darajasida belgilanadi.

Atmosfera ifloslanishini hisoblash uchun ishlab chiqilgan "VARSA RADUGA" dasturi tomonidan bajarilgan atmosfera ifloslanishini tahlil qilish va hisoblash natijalariga binoan, korxona hududi tashqarisida atmosfera havosiga chiqariladigan ifloslantiruvchi moddalarning yer yuzasidagi maksimal konsentratsiyasi ular uchun belgilangan kvotalardan oshmasligi aniqlangan.

Obyektdagi barcha texnologik uskunalar ishlashini tahlil qilish, atmosfera havosiga chiqariladigan ifloslantiruvchi chiqindining sifat va miqdor ko'rsatkichlarini o'rganish hamda chiqindining yer yuzasi konsentratsiyasi hisoblari natijasiga asosan atmosfera havosiga ifloslantiruvchi modda chiqarilishining me'yoriy ko'rsatkichini mazkur obyekt uchun me'yoriy ko'rsatkich deb qabul qilinadi.

Loyiha hujjatida obyektning mahsulot tarqatishiga nisbatan atmosfera havosiga ifloslantiruvchi moddalar chiqarilishining solishtirma miqdori aniqlangan. Atmosfera havosiga chiqariladigan ifloslantiruvchi moddalarning konsentratsiyasi belgilangan kvota darajasidan kam bo'lganligi sababli, ularni o'sha holatda saqlash bo'yicha laboratoriya asboblari yordamida nazorat o'tkazish "reja-jadvali" ishlab chiqilgan.

Loyiha hujjati O'zbekiston Respublikasi tabiatni muhofaza qilish Davlat qo'mitasi raisining 2005 yil 15-dekabrda 105-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi korxonalari uchun atmosfera havosiga ifloslantiruvchi moddalar chiqarilmalari manbalarini ro'yxatga olish va me'yorlashtirishni o'tkazish bo'yicha yo'riqnoma" va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014 yil 21 yanvardagi 14-sonli "Ekologik normativlar loyihalarini ishlab chiqish va kelishish tartibi to'g'risida"gi Nizomi asosida, hamda boshqa harakatdagi rahbariy hamda uslubiy qo'llanma talablari asosida bajarilgan.

"Ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo'l qo'yiladigan cheklangan ekologik normativlari" (TChM) loyihasi Toshkent shahar

ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmasi tomonidan tasdiqlangan tashlama manbalarini hatlov qilishga asoslangan.

Yuqorida bayon qilinganlarga, hamda Toshkent shahar ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmasining 2024 yil 26 fevral sanasida tasdiqlangan ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo'l qo'yiladigan cheklangan ekologik yo'qlamasi natijalari tasdiqlangan bo'lib, "Davlat ekologik ekspertizasi markazi" davlat muassasasi Toshkent shahar filiali, Toshkent shahri, Mirzo Ulug'bek tumani, Sayram 7-tor ko'chasi 50-uyda fuqaro Umarova Dilrabo Tursunpulatovna hududida ijarada joylashgan "ARCA GROUP" mas'uliyati cheklangan jamiyati korxonasi tomonidan kassa apparatlarini yig'ish faoliyatida "Ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo'l qo'yiladigan cheklangan ekologik normativlari" loyihasini **MA'QULLAYDI.**

"ARCA GROUP" MCHJ korxonasi rahbariyati quyidagilarni ta'minlash yuklatiladi:

- O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash Vazirligi Sanitariya Epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmatining Sanitar qoidolari va me'yorlari talablari yani yaqin atrofda istiqomat qiluvchi fuqarolarga ishlab chiqarish binosining sanitariya texnik xolati, faoliyat turi bo'yicha sanitariya normalari, qoydalari va gigiyena normativlariga rioya etilishi hamda sho'vqin va tebranish tekshiruvlaridan o'tkazish kerak;

- atmosfera havosini ifloslantiruvchi turg'un manbalar hisobini yuritish va o'rnatilgan tartibda davlat statistika hisobotlarini taqdim etish;

- korxona rahbari shaxsiy javobgarlik bilan, korxonaning ishlab chiqarish jarayonida atrof-muhitga zararni kamaytirish maqsadida quyidagilarni ta'minlashi kerak bo'ladi: rahbarning shaxsiy javobgarligi ostida korxonaning xavfsiz ishlashi bo'yicha texnologik ko'rsatmalar talablarini bajarish va xodimlar uchun xavfsiz sharoitlarni yaratib berish, xodimlar va aholiga zararli ta'sirini oldini olish bo'yicha samarali choralarni ko'rish; qayta tiklanadigan energiya manbaalarini va resurslarni tejaydigan uskunalardan foydalanish, xavflilik darajasi pastroq bo'lgan energiya tejaydigan LED yoritgichlardan foydalanish, fotoelektrik kameralar yordamida ichki yoritishni tashkil etish;

- obyektida atrof tabiiy muhitga ifloslantiruvchi moddalar chiqarib tashlanishi ustidan uzluksiz nazorat qilish vositalari bilan jihozlangan punkt (blok post)lar barpo etish, bunday punktlarning ishi ustidan nazoratni amalga oshirish va olingan ma'lumotlarni tizimli ravishda taqdim etib borish, atrof muhit monitoringi natijalariga ko'ra to'plangan ma'lumotlar yoki hisobotlarni topshirish (O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014 yil 5 avgustdagi 216-sonli qarorining 29-bandi talablariga asosan);

- sanoat va yordamchi uskunalar, apparatura, kommunikatsiya va ventilyatsiya moslamalarini soz holda tutish, muntazam ravishda texnik xizmat ko'rigidan o'tkazish ishlarini doimiy ravishda amalga oshirishi lozim;

- ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarining cheklangan miqdori (TChM) ekologik normativlariga rioya etilishi ustidan nazorat o'rnatish;

- yong'in va texnika xavfsizligiga rioya etilishiga doir chora-tadbirlarni amalga oshirish lozim;

- chang chiqaradigan uskunalarni mumkin qadar germetizatsiyalash va barcha chang paydo bo'lish joylarida maxsus panalashni amalga oshirish;

- o'rnatilgan uskunalar vibratsiya hosil bo'lishini kamaytirish maqsadida vibratsiyaga qarshi yostiqchalar o'rnatilishi kerak;

- korxonada o'rnatilgan uskunalar va shamollatish tizimlarining ishlash samaradorligini tekshirish uchun muntazam ravishda profilaktik-tekshiruv ishlarni bajarish va aniqlangan nosozliklarni o'z vaqtida bartaraf etish;

- korxona ishchi xodimlarining yong'in va texnika xavfsizligiga o'z vaqtida rioya etilishiga;

- obyektning faoliyati sanitar qoidalar va meyorlarga muvofik shovqin manbalarining shovqin va tebranishni kamaytirishga doir, shuningdek yong'in va texnika xavfsizligiga rioya etilishiga doir chora-tadbirlarni amalga oshirish, mavjud binolardan sanitariya va yong'indan saqlash normalari asosida oraliqni saqlash bo'yicha amaliy chora-tadbirlarni ishlab chiqish;

- obyekt hududining sanitariya holatini muntazam nazorat qilish, biriktirilgan hududni obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish choralarni amalga oshirish (mavsumiy ko'rkamlik beruvchi ko'chat va gullar o'tkazish, parvarishlash bo'yicha agrotexnik tadbirlarni bajarish, bahor-yoz mavsumida ko'cha-yo'llar tarmog'ining qatnov qismini, yo'lkalari va maydonlarni supurish va yuvish (suv sepish), o'simlik dunyosiga zarar yetkazmaslik, daraxtlarning noqonuniy kesilishiga yo'l qo'ymaslik talab etiladi.

Shu bilan birga atrof tabiiy muhitni ifloslantirganlik va chiqindilarni joylashtirganlik uchun kompensatsiya to'lovlarini rasmiylashtirish va ularni kelishish har yilda bir marta hisobot yilidan keyingi yilning 25 yanvariga qadar, kompensatsiya to'lovlarini amalga oshirish esa har yilda bir marta hisobot yilidan keyingi yilning 5 fevraliga qadar to'lovni amalga oshirishi lozim (O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 12-aprelda tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi hududida atrof tabiiy muhitni muhofaza qilishning iqtisodiy mexanizmlarini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 202-sonli qaroriga asosan).

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014 yil 21 yanvardagi 14-sonli "Ekologik normativlar loyihalarini ishlab chiqish va kelishish tartibi to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash haqida" qarorining 9-bo'lim, 53 bandiga muvofiq ekologik normativlar faoliyat ko'rsatayotgan ob'ektlar uchun besh yil muddatga berilishi belgilab qo'yilgan.

Xulosada ko'rsatilgan shartlar bajarilmaganda hamda loyihada ko'rsatilgan texnologik jarayon va uskunalarda o'zgarish bo'lsa, shuningdek, obyekt faoliyatidan boshqa qo'shimcha faoliyat turlari amalga oshirilgan taqdirda ushbu ekologik ekspertiza xulosasi o'z kuchini yo'qotadi va O'zbekiston Respublikasi

Vazirlar Mahkamasining “Atrof-muhitga ta’sirini baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to’g’risida”gi 2020 yil 7-sentabrdagi 541-sonli Qarori bilan tasdiqlangan Nizom talablari asosida uning “Atrof-muhitga ta’sir ko’rsatilishi to’g’risidagi bayonot” loyihasini ishlab chiqib, davlat ekologik ekspertizasidan o’tkazishi shart.

Davlat ekologik ekspertiza xulosasi tadbirkorlar subyektlarining faoliyati bilan bog’liq bo’ladigan qonunchilikda belgilangan ruxsatnomalar tusidagi hujjatlarni bekor qilish yoki uning o’rnini bosish xususiyatiga ega emas.

Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish bo’yicha normativ-huquqiy hujjatlar talablariga rioya etilmaganligi uchun korxona rahbari qonun hujjatlariga muvofiq javobgar bo’lishini eslatib o’tamiz.

Toshkent shahar ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o’zgarishi boshqarmasi sohasidagi nazorat bo’yicha Mirzo Ulug’bek tuman inspeksiyasiga “ARCA GROUP” MCHJ korxonasi tomonidan ekologik qonunlar va me’yorlariga rioya etilishini va tabiatdan foydalanganlik uchun ishlab chiqilib tasdiqlangan ekologik me’yorlarga amal qilinishini nazoratga olish, korxona hududidagi atrof-muhit holati bo’yicha har chorakda monitoring olib borish va korxona tomonidan atrof-muhitga yetkazilayotgan zararli ta’sir ko’rsatilganligi uchun kompensatsiya to’lovlarini amalga oshirilishi ustidan doimiy nazorat o’rnatilishi talab etiladi.

Korxona uchun ishlab chiqilgan va tasdiqlangan “Ifloslantiruvchi moddalar tashlamalarini atmosferaga chiqarishning yo’l qo’yiladigan cheklangan ekologik normativlari” loyihasining bir nus’hasini nazorat qilish maqsadida olish ta’kidlab o’tiladi.

Loyihaning maqbulligi to’g’risidagi Davlat ekologik ekspertizasining xulosasi qonunda belgilangan tartibda davlat idoralari va tashkilotlardan tegishli ruxsatnomalarni olish zaruratini almashtirmaydi yoki bekor qilmaydi.

ЭЛЕКТРОН РАҚАМЛИ ИМЗОЛАР:

1. MUMINOV SHAHBOZ BAHODIROVICH (сир: 32607906130010
сана: 01.03.2024 17:27:40)
2. ABDUSALOMOV XONDAMIR VOXID-O’G’LI (сир:
30103966520054 сана: 01.03.2024 17:30:46)

<https://hujjat.uz/document?pin=mP83xU74&id=7c94a847-1f58-4adf-8fa4-7063abbb22e2>